

Samtykke til spesialundervisning

Utdanningsdirektoratet har svart Fylkesmannen i Nord-Trøndelag om samtykke fra foreldre

TOLKNINGSUTTALELSE | 18.08.2017

Gjelder

- Opplæringslova - § 5-1 Rett til spesialundervisning
- Opplæringslova - § 5-3 Sakkunnig vurdering
- Opplæringslova - § 5-4 Nærmere om saksbehandlinga i samband med vedtak om spesialundervisning

Vi viser til deres e-post datert 16.08.2017 knyttet til samtykke fra foreldre til at det sendes henvisning til PPT om sakkyndig vurdering og til at det fattes enkeltvedtak om spesialundervisning. Dere spør om begge foreldre må samtykke til spesialundervisning dersom foreldrene har delt foreldreansvar, men ikke bor sammen. Eller kan den som barnet bor hos (hvis ikke barnet bor like mye hos hver av foreldrene) samtykke til spesialundervisningen alene.

Vårt svar:

Det følger av opplæringsloven § 5-4 andre ledd at det kan innhentes samtykke fra eleven eller fra foreldre til eleven «før det blir gjort sakkunnig vurdering og før det blir gjort vedtak om å setje i gang spesialundervisning». Hvem som må samtykke etter denne bestemmelsen følger av reglene i barneloven. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har uttalt seg om foreldrenes rett til å ta avgjørelser om spesialundervisning når foreldre ikke bor sammen i brev til Kunnskapsdepartementet (KD) datert 16.06.2015.

Samtykke før sakkyndig utredning

BLD uttalte i brev datert 16.06.2015 at:

«denne typen sakkyndige utredninger normalt er av mindre vidtrekkende karakter og at det i tilfeller der foreldrene bor hver for seg er tilstrekkelig at bostedsforelderen samtykker til at det settes i gang sakkyndig utredning etter opplæringsloven § 5-3».

Samtykke før vedtak som spesialundervisning

BLD uttalte i brev datert 16.06.2015 at:

«Et vedtak om å sette i gang spesialundervisning vil være et personlig forhold for barnet som kan innebære endringer i både undervisningsmetode og innholdet i opplæringen for den enkelte elev. Spesialundervisning kan være inngripende og departementet legger i likhet med Kunnskapsdepartementet til grunn at det kreves samtykke fra begge foreldre til vedtak om å sette i gang spesialundervisning selv om barnet bor fast bare hos den ene».

Konklusjon:

Bostedsforelder kan samtykke til at det settes i gang sakkyndig utredning etter opplæringsloven § 5-3. Begge foreldre må imidlertid samtykke til vedtak om å sette i gang spesialundervisning uavhengig av om barnet bor hos begge foreldre eller om barnet bare bor fast hos den ene.

Utdanningsdirektoratet gjør oppmerksom på at dette, samt henvisning til brev datert 16.06.2015 fra BLD, er inntatt i veilederen til spesialundervisning på Udir.no. Kopi av brev fra BLD datert 16.06.2015 er sendt ut til alle fylkesmenn vedlagt brev datert 17.06.2015.

Vår referanse: 2017/5915